

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1799

Vragen van het lid **Stoffer** (SGP) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *woede van Afrikaanse leiders tegen Europa vanwege «koloniaal gedrag»* (ingezonden 8 februari 2023).

Mededeling van Minister **Schreinemacher** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 9 maart 2023).

Vraag 1

Kent u het bericht «Hoe Europa zich de woede van Afrikaanse leiders op de hals haalt: «Dit is koloniaal gedrag»»?¹

Vraag 2

Komt het inderdaad voor dat Afrikaanse of andere derde landen, als onderdeel van het afsluiten van (handels)verdragen met Nederland en/of de EU,² gevraagd of zelfs verplicht worden hun wet- en regelgeving over onder meer abortus en LHBTI aan te passen?

Vraag 3

Kunt u voor elk van de hierboven bedoelde (handels)verdragen aangeven welke verzoeken, eisen en/of voorwaarden van Europese zijde direct of indirect (zoals via verwijzingen naar andere overeenkomsten) aan deze verdragen werden verbonden op terreinen als Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) en LHBTI?

Vraag 4

Hoe verhoudt deze Europese inzet zich tot de wenselijkheid om rekening te houden met de religies, tradities en cultuur in onder meer Afrikaanse landen?

¹ Nederlands Dagblad, 27 januari 2023 Hoe Europa zich de woede van Afrikaanse leiders op de hals haalt: «Dit is koloniaal gedrag» – Nederlands Dagblad. De kwaliteitskrant van christelijk Nederland

² Denk concreet aan met name Economische Partnerschapsakkoorden en aan akkoorden in afwachting van goedkeuring. Zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/handelsverdragen-europese-unie/vraag-en-antwoord/europese-unie-handelsakkoorden>.

Vraag 5

Is de Europese inzet op deze terreinen rechtvaardig en proportioneel in het perspectief van de (meestal) relatief grote economische afhankelijkheid van derde landen, zodat de noodzaak en druk om tot handelsafspraken of te komen voor hen vaak groter is?

Vraag 6

Hoe verhoudt de Europese inzet zich tot de waarde van «gelijkwaardigheid» tussen Europa en landen op het Afrikaanse continent of in Latijns-Amerika of Azië?

Vraag 7

Hoe verhoudt de Nederlandse en Europese inzet inzake SRGR en LHBTI-rechten, en met name abortusdiensten, zich tot de internationaalrechtelijke beginselen van soevereiniteit en non-interventie, en specifiek tot bijvoorbeeld de *Beijing Declaration Platform for Action* waarin staat dat abortusregelgeving «*can only be determined at the national or local level according to the national legislative processes*»?

Vraag 8

Begrijpt u de kritiek van Afrikaanse burgers en leiders dat de Europese inzet neerkomt op «koloniaal gedrag»?³ Als u dit anders ziet, kunt u dit toelichten?

Vraag 9

Begrijpt u dat veel Afrikaanse burgers en leiders zich eveneens zorgen maken over VN-richtlijnen inzake seksualiteit en seksuele educatie,⁴ die veeleer gebaseerd zijn op progressieve, Westers-individualistische waarden dan hun eigen culturele en/of religieuze waarden?

Vraag 10

Waarom kiest Nederland ervoor om juist SRGR en het non-discriminatiebeginsel zo sterk te prioriteren in internationale overeenkomsten, terwijl met name voor SRGR geldt dat dit zeer gevoelige thematiek is, die mensen in hun culturele en religieuze identiteit raakt, zodat sensitiviteit en terughoudendheid gepast is?

Vraag 11

Vindt u het gepast om vanuit Nederland of Europa te bepalen dat onze Westers-individualistische waarden onderbelicht worden in bepaalde andere (Afrikaanse) landen en culturen, en daar stevig gepromoot dienen te worden? Waarom is dat niet «(neo)koloniaal»?

Vraag 12

Zou u het wenselijk vinden wanneer derde landen aan (handels)verdragen met Nederland of de EU voorwaarden zouden verbinden rond het invoeren van hun, wellicht meer behoudende, waarden en normen op terreinen als gezin, huwelijk en seksualiteit? Zo nee, waarom is het andersom wel gepast of zelfs wenselijk?

Vraag 13

Wilt u in internationaal en Europees verband bevorderen dat, in het licht van de gewenste «gelijkwaardigheid» en ter voorkoming van gedrag dat als «(neo)koloniaal» kan worden opgevat, voortaan bij onderhandelingen over handelsverdragen geen sprake meer is van verzoeken of directe of indirecte voorwaarden aan derde landen rondom gevoelige thema's als abortusdiensten of LHBTI-rechten?

Vraag 14

Wilt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden, in elk geval voorafgaand aan de behandeling van de D66-initiatiefnota inzake abortus als mensenrecht?

³ Een zorg die vaker en breder gehoord wordt; zie onder meer boeken als «Het is avond, de dag loopt reeds ten einde» van kardinaal Robert Sarah.

⁴ Zoals de «International technical guidance on sexuality» van UNESCO

Mededeling

Hierbij deel ik u mee dat het helaas niet mogelijk is om de schriftelijke vragen van het lid Stoffer (SGP) over woede van Afrikaanse leiders tegen Europa vanwege «koloniaal gedrag», met kenmerk 2023Z02089, binnen de gestelde termijn te beantwoorden. De reden hiervoor is dat nadere interdepartementale afstemming nodig is om de vragen zo zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. Ik streef ernaar de antwoorden zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te sturen.